

BIBSYS/NYTT

ET NYHETSBLAD FRA BIBSYS / NR. 3 / DESEMBER 2010

- / En ny epoke i vente...
- / Samisk bibliografi flyttar inn hos BIBSYS
- / BIBSYS Brukermøte 2011

/ Innhold

Nytt biblioteksystem og nye utfordringer	3
Emnesøk i BIBSYS	4
En ny epoke i vente	7
Samisk bibliografi flyttar inn hos BIBSYS	10
Rydding av data i bibliotekbasen	12
BIBSYS Brukermøte 2011	14
Hurtig fram	15
BIBSYS inviterer til workshop	16
QR-koding av lenker	17
BIBSYS julequiz	18
Personalnytt	19

/ Nytt biblioteksystem og nye utfordringer

Roy Gundersen/BIBSYS

Da jeg skrev forrige julehilsen til dere var vi allerede i gang med innkjøpsprosessen for nytt biblioteksystem. Ingen trodde på det tidspunktet at anskaffelsesprosessen skulle ta oss rundt 11 måneder.

Desto mer gledelig er det at vi nå har undertegnet kontrakten med OCLC.

Vi er nå i gang med å opprette vår interne prosjektorganisasjon for innføring av det nye systemet, og har startet planleggingen av arbeidet frem mot 2013 når det nye systemet skal være i drift. Det første møtet de fleste av dere får med det nye systemet, vil være gjennom presentasjonene på Brukermøtet i mars 2011. Jeg vet at det er mange av dere som er utålmodige etter å

få vite mer om det som skal skje. Først er det imidlertid nødvendig at vi selv får arbeidet med planleggingen, hittil har ressursene våre til dette vært bundet opp mot anskaffelsen. En første informasjon får dere likevel i dette nummeret av BIBSYS-nytt.

Selv om det nye systemet er noe som opptar oss alle, så er det viktig at vi samtidig arbeider med hvordan vi til enhver tid ønsker å gi best mulig tjenester til våre forskere og studenter. Selv har jeg nylig vært i London, på Online-utstillingen. Mitt inntrykk derfra er at vi med det nye systemet vil ha et fremtidsrettet utgangspunkt for disse tjenestene.

Det nærmer seg jul, tredje søndag i advent har allerede vært, og det passer å avslutte med å ønske dere

Gledelig jul og fredelig nytt år!

/ Noe virkelig nytt, noe virkelig gammelt og noen visjoner

Marit Almo / Universitetsbiblioteket i Oslo

Noe virkelig nytt: Tesaurusstøtte

Forleden dag
flyttet Galdhøpiggen på seg
nesten to centimeter.
Det var et tiltak
den hadde gruet seg for
en million år
minst.

(Inger Hagerup)

Den 5. november annonserte BIBSYS at tesaurusstøtte var tilgjengelig i BIBSYS Ask. Dette er nærmest en historisk nyhet i BIBSYS-sammenheng siden det er første gang at informasjonen i et emnesystem blir gjort tilgjengelig på en brukertilpasset måte.

Tesaurusstøtten er en videreutvikling av ideer i et tesaurusprogram laget av Knut Hegna, fagreferent i informatikk. Utvikling hos BIBSYS er finansiert ved et spleiselag mellom UBO og BIBSYS. I bunnen ligger strukturen i tesaurusen Humord, som har sitt faglige tyngdepunkt i humaniora. Funksjonaliteten

i tesaurusstøtten kan imidlertid overføres også til andre hierarkiske emnesystemer, som for eksempel Dewey, MeSH og Agrovoc.

Resultatet er blitt spennende! Programmererne hos BIBSYS har vært både kreative og imøtekommende. Det «halter» fortsatt litt: Humord og tesaurusprogrammet er ikke helt «synkronisert». Det er fortsatt tekniske og faglige utfordringer, og det blir spennende å se hvilke tilbakemeldinger som kommer etter hvert.

Tesaurusstøtten vises på to måter:

1. Som støttefunksjoner ved emnesøk i den nye versjonen av BIBSYS Ask (bokser på venstre side i søkeskjermen; "Utforsk videre" og "Emner").
2. Som et eget verktøy for søk og navigering i selve tesaurusen Humord

Ny funksjonalitet i tesaurusstøtten er bla:

- Samlet søk på alle undertermer til et emne ("eksploderfunksjon")
- Høyre- og venstretrunkering ved søk etter termer i selve tesaurusen
- Kople valgt term fra Humord med synonymer til videresøk i felles emnefelt

Hierarkiene i Humord er naturlig nok av varierende kvalitet. Språkhierarkiet bør

fremheves som verdifullt: Det inneholder over 1.200 språk og språkvarianter i systematisk sammenheng, mange med synonyme former. Foruten faghierarkiene inneholder Humord også mange generelle emneord, for eksempel over 3.800 geografiske navn og omkring 450 navn på folkegrupper fra hele verden.

Noe virkelig gammelt: Emnesøk og gjenfinningsproblemer

Ved Universitetsbiblioteket i Oslo pågår for tiden tre emneordsprosjekter, alle med utgangspunkt i frie emneord.

- Humord: Det arbeides med å integrere termer for samfunnsvitenskap i tesaurusen. Arbeidet

er basert på en fil med over 200.000 frie emneord (marcfe1691) registrert på titler med klassifikasjon fra 300-gruppa (samfunnsvitenskap) i Dewey.

- Realfag: Det arbeides med å bygge et kontrollert vokabular for realfag. Utgangspunktet er frie emneord (691) avgrenset til lokale bibkoder for instituttbibliotekene ved UMN.
- Jus: Det arbeides med å bygge et kontrollert vokabular for rettsvitenskap. Arbeidsgrunnlaget er frie emneord (691) avgrenset til klassifikasjon fra L-skjemaet (jus) i UBO-klass. (o83).

Frie emneord er registrert av mange personer fra mange bibliotek og over mange år. Erfaringer fra arbeidet med samfunnsvitenskap

viser at det i varierende grad er tatt hensyn til eksisterende retningslinjer. Emneordene preges derfor av sprikende indekseringspraksis og et mangfold som det er en utfordring å skulle samordne. Dette gjelder mange forhold; fra trykkfeil til indekseringsnivå, splitting av sammensatte termer og valg mellom synonymmer.

Et viktig problemområde er registrering av emneord for ”omtalte navn”, dvs. personer, korporasjoner og titler som emneord. Slike emner skal i BIBSYS bibliotekbase registreres i normalisert form i marcfeltene 600-610. Navn fra disse registreringsfeltene er i BIBSYS Ask søkbare sammen med alle andre emneord i søkefeltet Emne. Men: Synonyme navneformer har aldri vært søkbare!

Resultatet er:

- Det er i dag registrert flere korporasjonsnavn i 691 enn i det obligatoriske feltet for ”omtalte korporasjoner” (610). Det er brukt mange varierende navneformer, inkl. forkortelser.
- Tilsvarende er det også registrert mange personnavn og titler (lovtitler, juridiske avtaler, religiøse tekster osv).
- Et eksempel: Det er i dag ikke mulig å utføre et fullstendig emnesøk på den Europeiske Union med varierende navneformer (European Union, European Communities, EEC, EF, EU etc). Kortformen EU er den mest brukte. (Kortformer på to bokstaver er dessuten ikke søkbare separat. De må koples med andre søkeord for å gi treff.)

Dette aktualiserer tre behov:

- Nasjonale autoritetsregistre for navn
- En god løsning for integrering av navneformene i søkeindeksene i BIBSYS bibliotekbase, inklusive emnesøk
- Lingvistiske funksjoner i søkeprogrammene, inklusive synonymhåndtering.

Visjoner: HumOrd eller UBOrd?

UBO har ikke tatt noen avgjørelse om samordning av de tre prosjektene nevnt ovenfor, men en langsiktig målsetning er en felles, norsk tesaurus for de fleste fagområder ved UBO. (Unntak for medisin, som bruker MeSH.)

Gevinster ved en slik samordning er blant annet:

- Gjenbruk av emnedata
- Felles systemkrav
- Og ikke minst: bedret gjenfinningskvalitet

En felles tesaurus åpner for mange muligheter:

- Den kan bygges ut for flere språk, for eksempel nynorsk og engelsk.
- En annen visjon er å kunne mappe en slik tesaurus mot andre systemer, inklusive emnedata fra internasjonale systemer registrert på importerte poster.
- Tesaurusen bør også kunne utnyttes mot semantisk web.

Det gjenstår mye utredningsarbeid før en kan komme så langt. En slik utvikling vil kreve både ressurser og politisk vilje, men den vil også åpne for samarbeid på tvers av profesjoner (bibliotekfaglig, fag-faglig, IT-faglig) og mellom flere aktører.

/ En ny epoke i vente...

Tirsdag 9. november signerte OCLC og BIBSYS kontrakt om leveranse av nestegenerasjons biblioteksystem. Kontrakten er viktig både for BIBSYS, OCLC og institusjonene som skal ta systemet i bruk.

Ellen Røyneberg / BIBSYS

Enda et nytt stort prosjekt?

Den store utviklingen av det nye systemet foregår hos OCLC, mens BIBSYS sin oppgave er utvikling av nasjonale tilpasninger og tilleggstjenester. Store prosjekt kan ofte være vanskelige å håndtere og dermed ha høy risiko. Dette ønsker BIBSYS og OCLC å unngå. For å øke kvaliteten og redusere risikoen bruker både OCLC og BIBSYS en smidig prosjektmetodikk. Prinsippene bak en smidig metodikk er blant annet å:

- dele store kompliserte prosjekt inn i mindre og mer håndterbare aktiviteter/oppgaver med en trinnvis gjennomføring
- tilrettelegge for endring, også sent i prosjektet
- levere fungerende funksjonalitet ved hver iterasjon (gjerne hver måned)
- gjøre prosessen synlig og inkluderende

BIBSYS kommer ikke til å kjøre ett stort prosjekt, og har derfor valgt å dele prosjektet "Nestegenerasjons biblioteksystem" inn i

følgende fire avgrensede prosjekt/prosesser:

1. OCLC's utviklingsprosjekt av et nytt nestegenerasjons biblioteksystem
2. Utvikling av nasjonale tilleggstenester hos BIBSYS
3. Samarbeidsprosjekt mellom OCLC og BIBSYS
4. Innføringsprosjekt av nytt system i institusjonene

BIBSYS sine oppgaver fremover

Ved innføringen av et nytt biblioteksystem er det fremdeles BIBSYS som vil være ansvarlig leverandør, og BIBSYS vil fortsatt ha samme rolle i konsortiet som i dag. OCLC skal levere et standard nestegenerasjons biblioteksystem som fremdeles er under utvikling. OCLC har fullt og helt regien av utviklingen av produktet. BIBSYS betaler for standardproduktet gjennom en årlig leie. Siden BIBSYS kjøper et standardprodukt løper vi ingen økonomisk risiko, men har heller ingen formell innflytelse på utviklingen av produktet.

Det nye biblioteksystemet skal tas i bruk i alle BIBSYS-bibliotekene i januar 2013. Systemet som settes i drift i 2013 vil være et standardprodukt som inneholder et minimum av de funksjoner som kreves i et moderne biblioteksystem. OCLC kommer til å fortsette utviklingen og utvide minimumsløsningene etter innføringen av systemet i 2013.

Siden et standardprodukt ikke vil inneholde alle nasjonale tilpasninger som kreves, oppretter BIBSYS et eget utviklingsprosjekt med fokus på tilleggstenestene som er

nødvendige. Tilleggstenestene som skal implementeres er blant annet tilpasninger for Nasjonalbiblioteket og nasjonalt samarbeid. I tillegg innebærer dette prosjektet konvertering og overføring av data til det nye systemet og integrering mot omkringliggende systemer. Det nye biblioteksystemet som lanseres i 2013 vil inneholde minimumsfunksjonalitet av nasjonale tilpasninger i form av tjenester.

Det er behov for å samkjøre OCLC's og BIBSYS sitt utviklingsprosjekt og derfor opprettes det et eget prosjekt for dette mellom OCLC og BIBSYS. Prosjektet håndterer samspillet med OCLC og koordinerer mellom delprosjektene, herunder kjøp av eventuelle mindre tilpasninger, konsulentbistand, kurs og lignende.

BIBSYS kommer til å følge opp OCLC tett gjennom hele prosjektperioden. Dette gjennomføres ved at OCLC leverer reviderte planer, oppnådd resultat og ny fungerende funksjonalitet hver andre måned.

Hva betyr dette for institusjonene?

For institusjonene ligger de største utfordringene rundt overgangen til et helt nytt system. Det er derfor opprettet ett innføringsprosjekt som ivaretar opplæring av brukere og bistår institusjonene med å tilpasse arbeidsflyten i og rundt biblioteksystemet. Her vil omfanget avhenge av den enkelte institusjonens behov.

Innføringsprosjektet er avhengig av et godt samspill med institusjonene. Det foreslås involvering i to trinn. I første omgang ønsker BIBSYS en prosjektgruppe med nøkkelpersoner

som kan ha tett dialog med BIBSYS og som kan bidra i arbeidet. Etter hvert vil det bli behov for flere faggrupper som vil være representative for ulike typer bibliotek og fagområder. Institusjoner som er representert i noen av disse gruppene vil ha behov for å sette av noen ressurser i forbindelse med innføringen av nytt biblioteksystem allerede i 2011. De resterende bibliotekene vil først bli involvert i løpet av 2012, og vil derfor ikke ha behov for å sette av større ressurser i løpet av 2011.

Hva skjer når?

Nedenfor er en oversikt over noen av de viktigste hendelsene/milepælene. For en mer komplett oversikt henviser vi til våre nettsider.

- **Desember 2010:** BIBSYS jobber med å få innsikt i arbeidet vi står ovenfor. BIBSYS får tilgang til dokumentasjon fra OCLC.
- **Våren 2011 – våren 2012:** BIBSYS går inn i en arbeidsfase for å ha fokus på og implementere de nasjonale tilleggstjenestene.
- **Våren 2011:** Første trinn med involvering av institusjonene starter med samarbeid i prosjektgruppen.
- **22. – 23. mars 2011:** BIBSYS Brukermøte med stort fokus på nytt biblioteksystem. OCLC og BIBSYS demonstrerer et utdrag av funksjonalitet for første gang.
- **Høsten 2011:** Andre trinn med involvering av institusjonene starter med opprettelse av faggrupper.
- **Våren 2012:** Starter arbeidet med kursmateriell og utdanning av kursholdere
- **Sommeren 2012:** Betaversjon av nytt biblioteksystem inkludert tilleggstjenester blir tilgjengelig for testing

- **Høsten 2012:** Testing av systemet
- **Fjerde kvartal 2012:** Klargjøring til overgangen til nytt system inkludert masseopplæring.
- **Januar 2013:** Nytt system i bruk i alle BIBSYS institusjoner. Dagens biblioteksystem vil ikke kjøre parallelt.
- **2013 →:** OCLC videreutvikler systemet. BIBSYS utvikler andre nødvendige tilleggstjenester

Hva får institusjonene?

Når det nye biblioteksystemet tas i bruk i 2013 vil det erstatte dagens system. Systemet er bygget på moderne teknologi med en tjenesteorientert arkitektur. Det er en nettbasert løsning med stor vekt på enhetlig og rasjonell håndtering av ulike medietyper.

Det nye systemet vil inneholde et verktøy for bibliotekarer (WMS) og lenketjener og verktøy for sluttbrukere (WorldCat/WordCat Lokal). I tillegg til WorldCat har OCLC inngått en avtale med Google som medfører at når en sluttbruker søker i Google vil de bli overført til WorldCat ved treff.

Når gis det tilgang til systemet?

BIBSYS får tilgang til en utviklingsversjon av WMS i løpet av desember 2010. Institusjonene får tilgang til beta-versjonen av nytt biblioteksystem i løpet av 2012. OCLC og BIBSYS vil presentere/demonstrere deler av det nye systemet på BIBSYS Brukermøte i Trondheim 22. – 23. mars 2011.

/ Samisk bibliografi flyttar inn hos BIBSYS

Sámi bibliografia – Samisk bibliografi – er den første av dei nasjonalbibliografiske basane i Nasjonalbiblioteket som fullt ut går inn i BIBSYS bibliotekbase.

Gunnar Hagen / Nasjonalbiblioteket

Bibliografien inneheld drygt 16 000 postar og dekkjer pliktavleverte, trykte publikasjonar og lydbøker på alle dei samiske språka og utgjevingar på andre språk når emnet er samiskrelevant. Fram til januar 2010 vart bibliografien produsert i MikroMarc.

I løpet av januar 2011 skal importen vera på plass i BIBSYS bibliotekbase. For å få til dette har det vore utført eit omfattande arbeid både i Nasjonalbiblioteket og BIBSYS. Målet er å sikre at informasjonen i postane blir tatt vare på og konvertert rett. Det blir laga ein eigen import av autoritetar og henvisningar til autoritetsregisteret fordi Samisk bibliografi har mange eigne henvisningar som er lagt på sjølve postane. Dette blir gjort for å unngå at henvisningar går tapt.

Nasjonalbiblioteket har frå april 2010 registrert nye innførslar til bibliografien direkte i BIBSYS bibliotekbase. Det har vore nødvendig med ein del tilpassingar, t.d. har det vorte innført nokre nye felt i BIBSYS-MARC, og enkelte opplysningar blir lagt i andre felt. Frå november 2010 er det mogleg å avgrense søk til berre Samisk bibliografi i BIBSYS Ask.

Biblioteka kan sikkert finne “ukjente” marcfelt på postane i Samisk bibliografi. For Nasjonalbiblioteket er det svært viktig at ingen fjernar marcfelt eller annan informasjon frå postane i bibliografien. Alle postane våre er merka 899 \$a Samisk \$b NB. Vidare er emneord (felta 648, 651, 655 og 687) og henvisningar (felta 890 og 894) merka \$2 samisk. Vi bruker ganske mange notar i Samisk bibliografi, og det er viktig at dei blir liggjande. Men biblioteka kan naturlegvis leggje på andre notar når dei har bruk for det.

Samisk bibliografi er ein relativt liten base i omfang. Spesielt er det at så mykje som 70% av innførslane er analyttar i periodika og monografiar, og at det også er analyttar til bind i fleirbindsverk. Med ein slik kompleksitet og mange bibliografiske utfordringar er Samisk bibliografi vurdert som ein nyttig pilotbase for dei andre nasjonalbibliografiske basane som skal inn i BIBSYS bibliotekbase.

Å produsere bibliografien i BIBSYS bibliotekbase gir mange fordelar. Alle postar blir heretter fortløpande tilgjengelege for BIBSYS-brukarane, og vi kan gjenbruke same post i fleire ulike bibliografiar. I tillegg skal Sámi bibliografia halde fram som eiga teneste på nett som i dag.

Når Samisk bibliografi er på plass, skal nasjonalbibliografien og andre bibliografiar i Nasjonalbiblioteket følgje etter inn i BIBSYS bibliotekbase. Tidlegare i år begynte vi å registrere nasjonaldiskografien Nordisko i BIBSYS bibliotekbase, slik at postar for innspelt musikk frå 2010 og framover no berre finst der.

Nasjonalbiblioteket har hatt ansvaret for Samisk bibliografi sidan 1993. Før dette vart arbeidet gjort ved Universitetsbiblioteket i Trondheim, slik at bibliografien totalt dekkjer utgjevingar heilt tilbake til 1945 med unntak av ein lakune for perioden 1988-1992.

/ Rydding av data i Bibliotekbasen

Som ledd i forberedelsen til overgang til nytt system har BIBSYS allerede en stund arbeidet med å forbedre kvaliteten på metadata i Bibliotekbasen. Dette er viktig fordi en best mulig konvertering fra BIBSYSMARC til MARC21 forutsetter at våre data er registrert korrekt i henhold til regelverket.

Gunvald Strømme og Erling Fossan / BIBSYS

Forbedringen dreier seg om flere forhold:

- Kvalitet på den enkelte post
- Kvalitet på lenker mellom poster, både vertikalt (serielenking) og horisontalt (fortsettelse av, fortsetter som osv.)
- Dubletter av poster

Feilregistrerte metadata på den enkelte post vil bli konvertert feil eller i verste fall ikke komme med i det hele tatt. Med feilregistrerte metadata menes her hovedsakelig syntaksfeil, f.eks. at det forekommer ulovlige felt, eller at ikke-repeterbare felt er repeterte. Feil i selve dataene, som skrivefeil eller data i feil felt, kan vi ikke kontrollere i særlig grad, bortsett fra felt der det er et begrenset sett med verdier som er lovlige. Dette gjelder f.eks. språkkoder, innholdskoder og formkoder.

En første sjekk avslørte en eller flere feil på rundt 180 tusen av de totalt godt og vel 5 millioner postene i basen. Dette utgjør et sted mellom fire og fem prosent av basen, noe som ved første øyekast kan oppfattes som ganske mye. Her må en imidlertid huske at feil kan oppstå på andre måter enn ved registrering.

Vi kan nevne:

- Endringer i BIBSYS-MARC og registreringspraksis gjør tidligere lovlige registreringer ulovlige.
- Import av metadata fra andre kilder kan generere feil.
- Sammenslåing av bibliotek kan generere syntaksfeil i lokale data.
- Feil i Biblioteksystemet kan generere feil.

Det viser seg at mange av disse feilene er

«gamle», på poster fra både 80- og 90-tallet. Heldigvis er mesteparten av feilene så enkle å rette opp at vi kan gjøre det maskinelt. Når dette skrives har vi kommet ned i vel 75 tusen poster som fortsatt har feil. Vi regner med å kunne rette opp også en stor del av de resterende postene maskinelt, men til syvende og sist må noe overlates til manuell retting.

Når det gjelder feil med lenking og feil med dubletter, har vi ikke skaffet oversikt ennå. Det er mange feil, men mye kan rettes maskinelt. Mye av dette har oppstått i forbindelse med import, der ressurs-hensyn i forhold til tidspress har tvunget oss til å tenke «godt nok». Det er ennå for tidlig å gi eksakt tall på poster som vil kreve manuell retting. Når det gjelder antall feil på poster isolert, kan det anslås å være mindre enn fem tusen, altså mindre en en promille av det totale antall i basen. Det ser også ut til at dette antallet er det som gjenspeiler antallet reelle feilregistreringer, altså at hver tusende post blir registrert med feil. Dette er en svært lav feilprosent som alle bibliotekarene i BIBSYS-bibliotekene kan være stolte av!

Hvordan den manuelle rettingen skal utføres, må vi komme tilbake til, men det ligger i kortene at det blir et dugnadsarbeid for våre medlemsbibliotek i året som kommer.

I de tilfelle feil oppstår som følge av feil eller mangler i Biblioteksystemet, vil vi også i størst mulig grad sørge for å få rettet opp dette. Det er allerede utført en god del forbedringer som vil forhindre at samme type feil som vi har rettet opp kan oppstå på nytt.

/ BIBSYS Brukermøte 2011

Margit Wagnild / BIBSYS

BIBSYS Brukermøte går av stabelen i Trondheim 22. – 23. mars 2011, med NTNU Universitetsbiblioteket som lokal arrangør. Møtet vil finne sted på Rica Nidelven Hotel og hovedtemaet er Nytt Biblioteksystem – muligheter og utfordringer.

Brukermøtet vil i stor grad være viet nytt biblioteksystem, og hele møtets første dag er satt av til dette. Denne dagen vil leverandøren av det nye systemet, OCLC, være tilstede. Dag to er satt av til faglige parallellsesjoner for brukerne og møte for biblioteklederne i regi av BIBSYS.

Tirsdag 22. mars

Kl. 10.00-10.10: Åpning v/direktør i BIBSYS

Kl. 10.10-10.20: Velkommen v/bibliotekdirektør NTNU Universitetsbiblioteket, Lisbeth Tangen

Kl. 10.20-15.00: Nytt biblioteksystem – informasjon fra OCLC og BIBSYS

Kl. 15.30 – 16.15: Digital fremtid v/Arne Krokan, NTNU

Kveldsarrangement:

Kl. 16.30 – 17.00: Avgang fra Rica Nidelven Hotel til Rockheim, Nasjonalmuseet for pop og rock, for omvisning og aperitif

Kl. 20.00 – Festmiddag på Rica Nidelven Hotel

Onsdag 23. mars

Alle foredragene onsdag holdes formiddag og ettermiddag, slik at man kan få med seg flere foredrag. Det er det samme innholdet som presenteres før og etter lunsj.

Kl. 08.30 – 11.30: Bibliotekledermøte

Parallellsesjoner: kl. 08.30 – 09.40, kl. 10.05 – 11.15 og kl 12.30 – 13.40:

- Hvordan få effekt av sosiale medier - Foredragsholder: Kenneth Eriksen
- Bli motivert - slik takler du endring og omstilling - Foredragsholder: Trond Haukedal
- E-bøker og bibliotek - Foredragsholdere: Dag Erlend Lohne Mohn, Buskerud fylkesbibliotek og Kjartan Vevele, Biblioteksentralen
- Google og oss - på godt og vondt - Foredragsholder: Roar Storleer, NTNU

Kl 11.30 – 12.30: Lunsj

Kl 14.00 – 15.00: Felles avslutning

Vi tar forbehold om eventuelle endringer i programmet. Nettsidene vil oppdateres fortløpende ved endringer.

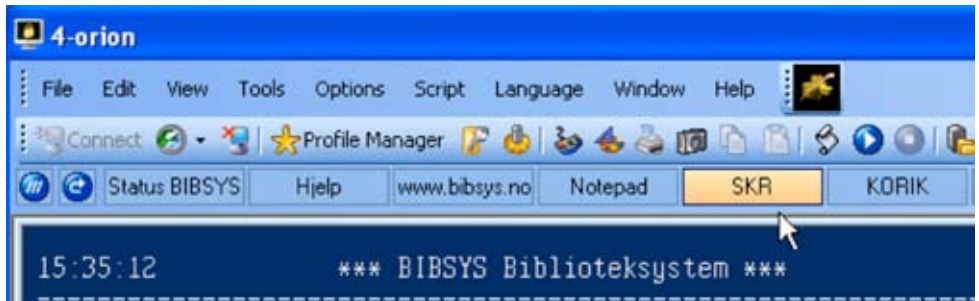
Se BIBSYS Nettsted for fullt program og påmelding: <http://www.bibsys.no/brukermote>

/ Hurtig fram!

Erling Fossan

Det ligger muligheter i SNetTerm for å komme raskere fram til en skjerm i BIBSYS Biblioteksystem enn det du vet om. Du kan for eksempel klikke på en knapp SKR og gå direkte til visning av en bibliografisk post fra hovedmenyen, eller direkte fra en post til en annen, eller direkte fra en låntakerskjerm til en bibliografisk post. Eller du kan gå direkte til redigering i bibliografisk skjerm. Det finnes flere muligheter.

Du kan få en knapp som dette, eller flere:

Forutsetningen er at du har OBJEKTID i utklippstavlen. Du har valgt objektid via Edit – Copy eller Ctrl+C.

Du må bare gjøre en liten installasjon. Se veiledning på http://www.bibsys.no/files/out/snetterm/snetterm_quick.html

/ BIBSYS inviterer til workshop i Trondheim den 21. mars 2011

Margit Wagnild / BIBSYS

Vi inviterer bibliotekarer med interesse for IT og IT-personell som jobber med bibliotekrelaterte oppgaver til en workshop om deling og utnyttelse av data.

BIBSYS-bibliotekene har i mange år samlet, skapt og foredlet en stor mengde data. BIBSYS vil vise eksempler der vi har utnyttet gjenbruk av data i applikasjoner som for eksempel faste søk, autoritetsdata som Linked Data, emneordsregister eksemplifisert ved humord og Min-side funksjonalitet på diverse nettsider.

Med utgangspunkt i dette ønsker vi å diskutere hvordan dataene kan brukes i andre og nye sammenhenger? Hvordan få tak i, nyttiggjøre seg, og koble dataene på nye måter?

Praktisk informasjon:

Dato: 21. mars 2011

(dagen før BIBSYS Brukermøte)

Sted: Rica Nidelven, Trondheim

(samme hotell som for Brukermøtet)

Tid: 12.30 - 17.00

Pris: Gratis

Pause med kaffe/te og frukt.

Deltagerne må selv stå for lunsj.

Påmelding:

<http://www.bibsys.no/norsk/kurs/paamelding.php>

/ QR-koding av lenker

Asbjørn Risan / BIBSYS

I dette nummeret av BIBSYS-Nytt tester vi ut en ny mulighet for å gjøre lenker lettere tilgjengelig.

Mange av artiklene i BIBSYS-Nytt og andre trykte publikasjoner fra BIBSYS har lenker til mer utfyllende informasjon. En lenkes hovedoppgave er å bli klikket på for deretter å sende brukeren videre til en ny adresse. Å klikke på en lenke i en trykt publikasjon er, om ikke vanskelig, ofte relativt meningsløst og fører sjelden til noe resultat. Det kan også hende at man ikke er i nærheten av en datamaskin slik at man kan skrive inn lenken i en nettleser.

Vi vil derfor teste såkalte QR-koder og vurdere hvordan disse kan fungere i dette nummeret av BIBSYS-Nytt. QR-koder er en slags strekkode som man ved hjelp av en mobiltelefon kan lese. Noen av dere har kanskje opplevd dette i forbindelse med kinobilletter, der selve billetten er en strekkode som er kodet med hvor mange dere er, hvilken film dere skal se osv.

Det er mange ulike bruksområder for disse kodene. Vi ser for oss at vi i hovedsak vil kode disse med nettadresser til relevante informasjonsskilder. Nedenfor ser dere et eksempel på en slik kode som er kodet med en adresse til BIBSYS Nettsted, og en annen som inneholder en tekstlig melding.

Vi ser at størrelse er en utfordring, men ønsker likevel å se hvordan dette arter seg i praksis.

Du trenger en applikasjon på mobiltelefonen din som kan lese strekkodene. Du kan lese mer om dette på denne adressen: <http://www.mobile-barcodes.com/qr-code-software/>

Har dere noen gode forslag til bruk av QR-koder? Send dem til BIBSYS Brukerstøtte, support@bibsys.no

QR-kode med tekstlig melding

QR-kode med lenke til BIBSYS Nettsted

/ BIBSYS Julequiz

Mari Ingberg og Margit Wagnild / BIBSYS

1. Hvilket fotballag vant Tippeligaen i år?
2. Hvem ble tildelt Nobels fredspris 2010?
3. Hvem spiller hovedpersonen i den kinoaktuelle filmen Cornelis, og hva er filmens hovedpersons fulle navn?
4. Hva heter nasjonalmuseet for pop og rock, som ligger i Trondheim?
5. Hvilke tre målgrupper har BIBSYS?
6. Hvilken dato annonserte BIBSYS at tesaurusstøtte var tilgjengelig i BIBSYS Ask?
7. Hvem fikk tildelt BIBSYS' stipend for 2009?
8. Hvilke tre bibliotek er nominert til Årets bibliotek av Norsk bibliotekforening?
9. Hvor mange fysiske bibliotek ligger under NTNU Universitetsbiblioteket?
10. Hva heter den nyeste Harry Potter-filmen og hvilket ISBN har norsk, innbundet versjon av boka som filmen er basert på?
11. *Tři ořišky pro Popelku* er originaltittelen på en film som ruller over tv-skjermen i mange norske hjem på julaften. Hva heter filmen på norsk og hvordan må tittelen skrives inn fra BIBSYS Biblioteksystem slik at spesialtegnene blir bevart?
12. Et av årets heteste julegavetips er hjemmestrikkede julekuler. Strikkeoppskrift til julekuler finnes bl.a. i boken *Julekuler* fra 2010. Hvilke designere står bak boken, hva er bokens undertittel og hvilket felt i BIBSYS-Marc er spesielt reservert for bi-innførsel på tittel?

Send svarene per epost til support@bibsys.no eller per post til BIBSYS, 7491 Trondheim innen 06. januar 2011.

Tre heldige vinnere får tilsendt en overraskelse i posten.
Disse blir annonsert i BIBSYS Nyhetsbrev 07. januar 2011.

Lykke til!

/ Personaltytt

Mari Ingberg avslutter sitt engasjement 31.12.2010. Hun starter som seniorkonsulent hos Cap Gemini fra 01.01.2011.

Ingrid Mogset starter i et engasjement fra 01.01.2011. Hun kommer fra stillingen Document Manager i Centerpoint, og har jobbet med dokumentstyring i diverse utbyggingsprosjekter i Statoil. Ingrid har jobbet i BIBSYS tidligere, sist på BIBSYS kundesenter. Hun vil bl.a. jobbe med oppgaver knyttet til innføringen av nytt biblioteksystem.

Følg BIBSYS julekalender den siste uka før jul

<http://www.bibsys.no/julekalender>

Returadresse: BIBSYS, 7491 Trondheim

//VI GJØR KUNNSKAP TILGJENGELIG//

BIBSYS

POSTADRESSE / 7491 Trondheim

TELEFON BRUKERSTØTTE / 958 24 000

TELEFON ADMINISTRASJON / 902 54 000

E-POST / firmapost@bibsys.no

BIBSYS-nytt er et nyhetsblad for brukere
av BIBSYS' produkter og tjenester.

TRYKT OPPLAG / ca. 1500

UTGIVER / BIBSYS, Roy Gundersen (direktør)

ANSVARLIG REDAKTØR / Maria Sindre Bjelke

REDAKTØR / Margit Wagnild

LAYOUT / HK